Telèfons mòbils

PENSA

Espanya s'ha convertit en un dels països d'Europa on la telefonia mòbil té més grau d'acceptació. Els telèfons mòbils són omnipresents i, de fet, des del 31 de març del 2006, a Espanya hi ha oficialment més línies de telèfon mòbil que habitants. Segons xifres d'octubre del 2021, el nombre de línies de telefonia mòbil per a comunicació personal era de 47.234.254, sent la taxa de penetració de 117,6 línies per cada 100 habitants.

El fenomen de la telefonia mòbil a Espanya ha experimentat un auge espectacular en els últims anys. En concret, entre menors, l'ús del mòbil ha augmentat enormement fins arribar al 94 % als 15 anys.

A la revolució tecnològica que ha suposat el naixement de la telefonia mòbil, cal sumar-hi el **fenomen socia**l.

Però no tot són avantatges. El seu ús també origina pèrdua de relacions afectives de qualitat, de comprensió lectora, hiperexcitació, estats de depressió, frustració, insomni, ansietat, dependència, o addicció, sovint vinculats a l'ús de les xarxes socials. A més de nombrosos residus electrònics per la manera cada cop més ràpida en què es consumeix la tecnologia. En els darrers anys, també han aflorat alguns casos d'addicció al mòbil i els experts estudien avui si el mòbil es pot convertir en la nova droga per als joves.

En una família actual ens podem trobar que cada persona disposi d'un telèfon mòbil particular..La telefonia mòbil ha passat a ocupar un paper fonamental en la vida diària de la infància i de la joventut, s'ha convertit en una nova manera de comunicació i informació, així com d'oci.

Per això és important fer-lo servir bé, amb moderació, i perllongar-ne la vida tant com es pugui.

Veure fitxa Telèfons i mòbils

Veure fitxa Dispositius i pantalles

SABIES QUE...

La diferència entre un telèfon mòbil i un de fix comença a ser confusa. Les tecnologies sense fils ja permeten que un telèfon mòbil pugui utilitzar la xarxa fixa quan es troba en un espai on hi ha cobertura WI-FI i que, quan surti d'aquest entorn, s'enganxi a la xarxa del seu operador mòbil.

LES PRINCIPALS DIFERÈNCIES DELS TIPUS DE TERMINALS MÒBILS

Els telèfons mòbils tenen diferents variants amb determinades característiques. Els dispositius es diferencien fonamentalment per la capacitat de memòria, la càmera de fotos i les funcions.

En funció de les prestacions que ofereixen, podem distingir entre:

- **Mòbils convencionals:** en l'actualitat, a més defer trucades de veu i enviar missatges de text, aquests telèfons mòbils disposen de càmeres de fotos, gravació de vídeo,jocs, alarma, calculadora i accésWAP.
- **Telèfons intel·ligents:** són l'evolució deldispositius multimèdia, amb connexió total a Internet, telefonia IP, càmera, reproductors de MP3,sistema de navegació i videoconsola. Aquests mòbils s'anomenen intel·ligents o smartphones.

Un *smartphone* és un tipus de telèfon mòbil construït sobre una plataforma informàtica mòbil, amb més capacitat d'emmagatzemar dades i realitzar activitats, semblant a la d'un miniordinador, i amb més connectivitat que un telèfon mòbil convencional.

INFORMACIÓ D'INTERÈS

SEGURETAT I MÒBILS

Pel que fa a les mesures de seguretat, quan comprem un aparell disposem de dos nivells de protecció: el número d'identificació personal o codi PIN i el número d'identificació del terminal o IMEI. El **PIN** és un **codi de quatre dígits** que es demana només encendre el mòbil i pot bloquejar el telèfon si, al tercer intent, s'introdueix un PIN incorrecte, sempre que mantinguis activa aquesta opció del telèfon. Anota les dades del teu telèfon, el **codi d'identificació o IMEI** (si no el saps, en la majoria dels telèfons només cal que marquis *#06#), el codi de seguretat de l'equip (si l'utilitzes) i el codi PIN de la targeta SIM. En cas de robatori, aquestes dades facilitaran la tasca d'identificació i evitaran que algú pugui tornar a utilitzar-lo.

Actualment, el robatori de mòbils s'ha convertit en un dels principals motius de denúncia. Per aquesta raó, convé adoptar una sèrie de mesures de seguretat per evitar al màxim que es pugui utilitzar el nostre mòbil en el cas que sigui robat.

FRAUS AL MÒBIL

És possible que en alguna ocasió hagis rebuts missatges al mòbil que t'ofereixen descarregar «gratis» una melodia, donar-te d'alta en un logotip «gratuït», demanar-te que responguis el missatge perquè «hi ha una persona» que et vol dir alguna cosa o ensenyar-te una foto, etc. Tots aquests missatges poden ser, en la majoria de casos, enganys que et deriven a serveis de pagament molt cars. No responguis mai aquests missatges.

Hi ha algunes pràctiques perilloses que es poden derivar de l'ús del mòbil:

1. **Grooming**

És un tipus d'estratègia d'assetjament sexual a persones menors d'edat mitjançant Internet. Consisteix en guanyar-se la seva confiança, per més tard, i gairebé sempre per mitjà del xantatge, obtenir concessions d'índole sexual, que van des d'una imatge fins a una trobada en persona. Com que és la pràctica més estesa, se sol anomenar així tot tipus d'assetjament sexual d'adults a menors a Internet.

2. **Ciberbullying**

És el fustigació psicològica intencionada i reiterada per mitjà de les TIC (Internet i telefonia mòbil principalment) entre iguals. Tot i que pot donar-se entre persones adultes i menors, o tenir matisos sexuals, el terme s'usa en general en als casos en què els participants tenen edats similars. Pot produir-se tant en l'àmbit escolar com a fora.

El terme “ciberassetjament" pot referir-se tant al cyberbullying com al grooming.

3. **Sexting**

Consisteix en la difusió o publicació de continguts (principalment fotografies o vídeos) de tipus sexual, produïts pel mateix remitent, utilitzant el telèfon mòbil o un altre dispositiu tecnològic per fer-ho. Les fotografies o vídeos de contingut sexual, en mans de la persona inadequada, poden constituir un element per extorsionar o fer xantatge al protagonista de les imatges.

QUÈ PUC FER JO...?

CONSELLS PER A LA COMPRA D'UN MÒBIL I CONTRACTE DE TARIFES

- Adreça't a una botiga o pàgina web especialitzada.
- Compara entre les diferents ofertes de terminals i de companyies.
- Fixa't en lautonomia de la bateria, dimensions, pes, fiabilitat, servei tècnic i garantia.
- Busca diverses opinions a Internet sobre els models que t'interessen.
- Valora comprar-lo de segona mà; no només és més barat sinó que així allargues la vida de tecnologia en perfecte estat que es pot continuar usant sense generar més residus electrònics.
- Ver ficha Reciclado de materiales diversos
- Veure fitxa Consum Energètic en Noves Tecnologies - Contaminació Digital

Abans de fer un contracte amb una companyia de telefonia mòbil, és important conèixer la cobertura de les seves xarxes, els preus del mòbil, les tarifes per a joves, els plans especials, etc.

Preu

És possible estalviar molts diners si es tria el pla de trucades que millor s'ajusta a cada necessitat. Cal comparar les tarifes i reflexionar sobre els hàbits de consum, la qual cosa pot originar un canvi de pla dins de la companyia actual o un canvi de companyia.

D'altra banda, la *itinerància* es refereix a la possibilitat que un dispositiu sense fil utilitzi una cobertura de xarxa diferent de la principal. És una accepció adoptada en el món de les telecomunicacions per definir a una persona usuària de telefonia mòbil

que, estant en un país estranger, truca al país d'origen o en rep una trucada. Fins fa poc temps, aquest tipus de trucades solien sortir molt cares, però el Consell de la Unió Europea i el Parlament Europeu, després de diverses anades i vingudes, finalment es van posar d'acord i van acabar amb els costos addicionals per itinerància dins de la Unió Europea . La persona usuària no pagarà de més per les trucades de telèfon, els missatges electrònics o la navegació a través d'Internet, amb alguns límits establerts, sobretot en l'aspecte de la navegació, dels quals t'has de informar abans de viatjar per no trobar-te sorpreses a la factura.

Pel que fa a la itinerància, cal tenir en compte que, en països com Andorra, Suïssa, etc., que no formen part de la UE i en aigües internacionals, continuen aplicant-se els costos addicionals per itinerància segons companyia telefònica i zones.

Modalitat: contracte o targeta

Un cop triat el model de mòbil, cal informar-se de les diferents modalitats de tarifes: contracte o targeta de prepagament. La targeta es compra en molts establiments. El preu que es paga és el que es carrega al mòbil. Un cop consumit el saldo, només es podran efectuar trucades i enviar missatges si es recarrega una altra vegada.

El contracte és més semblant a la factura del telèfon fix: es cobra mensualment i es carrega a un número de compte bancari.

Xarxes socials i el seu llenguatge

Darrerament, s'han assenyalat les noves tecnologies com a responsables de les deficiències en l'aprenentatge de les noves generacions. Un dels temes que més s'està debatent és si Internet perjudica o no l'ortografia dels seus usuaris.

Internet impacta de moltes maneres en l'ortografia de les persones: creant registres verbals nous, com el codi simplificat de missatges per WhatsApp o SMS, xats i fòrums en línia, acollint la manera d'escriure sense accents, signes de puntuació, amb consonants o vocals prescindibles, amb emoticones, etc.

Aquesta forma d'escriure s'ha adoptat des de fa temps i ha donat com a resultat una gran transformació de l'idioma. Tot i que aquestes abreviatures no formen part de la gran llista acceptada pel Diccionario de la Real Academia Española, estan permeses o són vàlides perquè pertanyen al Diccionario SMS, creat per l'Associació d'Usuaris d'Internet (USI) com una iniciativa per reflectir el llenguatge xat que ha sorgit amb

l'ús dels telèfons mòbils.

CONSELLS D'UTILITZACIÓ

- Apaga el mòbil quan vagis al teatre, al cinema, exposicions, conferències, etc. Si el portes al centre educatiu, també ha d'estar apagat durant les classes i pot ser que també al recinte del centre segons el seu reglament de règim intern.
- En els mitjans de transport: bus, cotxe, taxi... procura no utilitzar-lo si no és imprescindible. En cas de conduir qualsevol vehicle, hauràs de recordar que el seu ús està prohibit.
- Evita portar el mòbil permanentment enganxat al cos. Si pots, és millor que facis servir auriculars adaptats o sistemes de mans lliures per parlar mantenint el telèfon allunyat del cap i del cos.
- No facis servir el mòbil quan el senyal de cobertura és baix, o dins del cotxe, ja que augmenta la potència de les emissions.
- El mòbil no és una joguina; evita que l'usin els nens més petits.
- Si pots, fes servir mòbils de baixa radiació.
- No canviïs innecessàriament d'aparell, ja saps que els residus de mòbils són una font de contaminació.

CONSELLS PER A LA COMPRA D'UN MÒBIL

- Ves a una botiga o pàgina web especialitzada.
- Compara entre les diferents ofertes de terminals i de companyies.
- Fixa't en l'autonomia de la bateria, les dimensions, el pes, la fiabilitat, el servei tècnic i la garantia.
- Cerca diverses opinions a Internet sobre els models que t'interessen.

PER SABER-NE MÉS...

- Guies per a un bon ús del mòbil i les xarxes socials
- Guia de seguretat a les xarxes socials
- Servei psicopedagògic d'intervenció especialitzada en addiccions a les noves tecnologies a adolescents i famílies | Comunitat de Madrid
- Grup de Delictes Telemàtics de la Guàrdia Civil

- CROMO
- idees que inspiren
- Ministeri de Sanitat
- Ministeri d'Indústria i Turisme
- Secretaria d'Estat de Telecomunicacions i Infraestructures Digitals
- Seguretat als dispositius mòbils. Smartphones i Tablets
- Com afecta l'ús del ciberllenguatge a l'aprenentatge?
- Comissió Nacional dels Mercats i la Competència
- Xarxa d'Educació del Consumidor: Fes diana per la teva seguretat
- Agència Catalana del Consum
- Eusko Jaurlaritzako Kontsumo Zuzendaritza
- Institut Galego de Consum
- Organització Mundial de la Salut